

Gyoengqbya Gvangqlangh

□ Houz Cifungh sij Moz Liuigvei hoiz

Youq ndaw ndaejgeiq duh gou, seiz lwgnyez, Dahdiuhgyangh dwg benq dieg dou ceiq gyaez bae ndeu, gyoengq lwgnyez byaij roengz Gemhgaeuvaiz, daeuj daengz henz sok rin, duet buh cuengq youq gwnz rin, couh youq ndaw raemxdah youzraemx diuqraemx dwkraemx, doxdax youzraemx, baeg le, couh lohgangh naengh youq gwnz rin hung gyang dah, gig lumj gyoengq lwglingz nei.

Bya’ ndonjgamj: Bya’ ndonjgamj dwg goengq bya laeng mbanj gou, daj naj mbanj yawj de, Bya- ndonjgamj lumj mbiengj dat dog ndeu nei, gizsaed mbouj dwg yienghneix, Bya’ ndonjgamj dwg diuz megbya ndeu, laeng mbanj miz aen gemh iq ndeu, miz diuz loh iq ndeu lienz daengz rog Bya- ndonjgamj, diuz loh iq haenx doeng daengz Duh’ anh Yen Lahhingz Yangh, dou bae ganj Hawlahhingz, couhdwg gvaq diuz loh haenx. Bya’ ndonjgamj lij miz aen coh cingqhangq ndeu: Ndoiroegboengz. Diuz loh Ndoiroegboengz doeng daengz baihrog seiqgyaiq haenx, heux youq gyang hwet bya, lumj duz ngwz ngutngeuj ndeu. Bya’ ndonjgamj mbiengj dat sang- vidvid haenx miz aen gamj ndonj daengz laeng bya ndeu, mbouj miz vunz bin ndaej hwnjbae gvaq, lumj lwgda duzroeg nei, youq gwnz lohhung gig gyae, couh ndaej yawjraen Bya’ ndonjgamj sangvidvid. Aen gamj ndonj gvaq bya haenx, youq gwnz dingj ceiq sang Bya’ ndonjgamj. Gwnz dat aengemh laeng mbanj, lij miz aen gamj ndeu dem, heuhguh Gamj- haeux, caeuq Bya’ ndonjgamj baenz aen gwnz aen laj song aen gamj. Cienznaeuz gaxgonq miz caeggeq, haeux daengx aen mbanj cungj yo youq ndawde, ndigah heuhguh Gamjhaeux. Gaxgonq bak Gamj- haeux miz go rungz hung ndeu, faexrungz maj miz gaeu, cauxbaenz aen lae gag baenz ndeu hawj vunz bin hwnj Gamjhaeux, doeklaeng caeggeq coemh le faexrungz, faexrungz dai roz, mbouj miz le aen lae gag baenz, vunzlai caiq hix bin mbouj hwnj Gamjhaeux. Gou gaxgonq caeuq daxmeh youq laj Gamjhaeux haifwz, ndaem lwgbiek、ndaem duh- namh, ciengzseiz ndwn youq gyang reih muenghyawj Gamjhaeux gaenq mbouj miz vunz bin ndaej hwnjbae haenx. Goek Bya’ ndonjgamj baenz aen lueg ndeu, heuhguh Doenghlauxbenj, ndaw lueg miz di reih haifwz ndeu, bihaenx gou caeuq daxmeh couh youq doengh mbaek reih haenx ndaem le makyungz caeuq lwgmanh.

Gwnzndoi: Gwnzndoi dwg mbanjranz aen bo ceiq gvangq ceiq sang ndeu, gwnz bya miz ndoi, Gwnzndoi miz bo, de daj ndoi daemq laeng mbanj itcig ietraez hwnjbae, lohnamm、lohrin lingq, lij miz loh namhsa ngutngeuj, itcig ietraez daengz dingj ndoi sangngaungau. Gwnzndoi, bo lienz bo, lueg lienz lueg, gwnz bo nywj heuyauyau, duzvaiz caeuq duzmax ngaemgyaeuj gwn nywj, gwnzmbwn gvengq- yauyau. Ndaw lueg, gak cungj makcwx seiqgeiq mbouj doengz. Gwnzndoi, doiq seiz lwgnyez duh gou daeuj gangj, dwg benq dieg miz doxgaiq ndeigwn, ndaej cimz doxgaiq ndeigwn ndeu. Ndwn hwnj dingj bo muenghyawj, mbwn nduen dawz gyoengqbya comz youq giz ndeu, gyoengqbya gvangqlanglang, deihaendaen, aenmbanj ndoj youq geh bya, hoenz dajcawj heuxnyeux hwnj mbwn bae, ndaw hoengheiq sanq miz heiq hoenz maeq.

Gwnzndoi, doiq seiz lwgnyez duh dou daeuj gangj, dwg benq dieg ceiq fouq ndeu, vagimngaenz hai seiz, hwnj gwnz bya bae gip vagimngaenz, makitvaiz cug seiz, bae mbaet makitvaiz, bae bok naeng faexseq, bae raemj goinzyangh, roxnaeuz bae gwnz dingj bo ciemz denzgihangz caeuq gomax- daez……Gij huqbya gip daeuj neix, dou cungj dawz

在我的记忆中，少年时代，刁江是我们最喜欢去的地方，一群小伙伴走下牛角埕，来到石码头边，脱下衣服放在石头上，就在河水里扎猛子玩水仗，比赛游泳，玩累后，光着溜溜的身子坐在河中间的大石头上，像极了一群小猴子。

穿洞山：穿洞山是我村子后面的山，从村前看，穿洞山像一面独立的山壁，其实不然，穿洞山是一条山脉，村后面有一个小坳，有一条小路连到穿洞山外，那是一条通向都安县拉行乡的小路，我们去赶拉行街，过的就是那条路。穿洞山还有一个好听的书名：大鹏岭。大鹏岭通向外界的小路，弓在半山腰上，像一条弯来弯去的蛇。穿洞山高高的悬崖有一个穿过山背的溶洞，没人能爬上去，似鸟的眼睛，在远远的大路上，就能看到高高屹立的穿洞山。那个穿过山的溶洞，是在穿洞山最高的岭顶上。村后坳的山壁上还有一个溶洞，叫米岩，和穿洞山形成一上一下的两个岩洞。传说以前有土匪的时候，全村的米都藏在里面，所以叫米洞。以前米洞口有一棵大榕树，榕树往下吊着根藤，形成了爬上米洞的自然天梯，后来土匪用火把榕树烧了，榕树枯死，没有了天梯，人们再也上不了米洞。我以前和母亲在米洞下面开荒，种芋头、种花生，常常站在地里望着现在没人能爬上去的米洞出神。穿洞山脚形成一个山谷，称为老扁洞，谷里有一些开荒的地，当年我和母亲就在那些地里种了一地的西红柿和辣椒。

𡵚上：𡵚上是家乡最宽和最高的山坡了，山上有𡵚，𡵚上有坡，它从村子后面的低𡵚一直伸延上去，直陡的黄泥路、石阶路，还有弯来弯去的泥沙路，一直伸到高高的𡵚顶。𡵚上，坡连着坡，沟谷连着沟谷，坡上野草绵绵，牛儿和马儿在低头吃草，蓝天上白云飘飘。沟谷里，各种野果在四季里轮换。𡵚上，是我舌尖上的童年。站上坡顶观望，圆圆的天把所有的山收拢在一起，群山茫茫，密不透风，山隙中的村庄，炊烟袅袅升起，空中氤氲着淡淡的气息。

𡵚上，是我们儿时最富有的地方，金银花开放的时候，去山上采金银花，山葡萄成熟的季节去摘山葡萄，去剥杨梅树皮，去砍芸香竹，或者去坡顶上拔田基黄和车前草……采来的这些山货，我们都把它拿到镇上的收购站去卖，那些换来的钱笑甜了我们的童年。夏天里，摘来几个凉粉果，回家做了一桶凉粉，全家吃着甜甜的凉粉，夏天就不再炎热了，去山上摘一个白柠檬，连皮一起咬，酸到心底，去摘几颗苦李，把它丢进嘴里，苦涩苦涩的。

接近𡵚顶的地方，有一个山坳叫柚树坳，但我打小记事起，没见过柚树坳有柚树，也不知家乡为什么叫它柚树坳。坳间有一块自然草坪，我们经常坐在草坪上休息。柚树坳连着的山，都是一片一片的枫树林，秋天，满山的红枫叶把家乡的山染得形红，像是写生的彩霞画。当然，那是我儿时的记忆了。

曾几何时，家乡的山，没见了那些杂草和杂木，满山满岭都种植了经济林，儿时的草场也不见了，坡坡山山的油松树笑声朗朗。地里，已不再是以前的玉米、果树和桑苗葱郁，每家每户都成了养殖户。以前村里的泥路也已经变成水泥路，山下村庄的老瓦房不见了，代替它的是一栋栋楼房。以前母亲留下的那间老瓦屋，哥哥也把它推倒了，在老瓦屋的旧地上建了楼房。门口，那把老犁已经休闲得锈迹斑斑，它的旁边站着崭新的铁牛。现在老家美得像神仙居住的地方一样，在天堂居住的父亲、母亲还有姐姐，她们望着群山里家乡的变化，一定会露出开心的笑容。

(6 完)

gijde bae souhgoucan gwnz haw gai, gij ngaenz vuenh ndaej haenx hawj daengx aen seiz lwgnyez duh dou riu mbouj dingz. Seizhah, mbaet daeuj geij aen makfob, dauqranz guh doengj liengzfaenj ndeu, daengx ranz vunz gwn dwk liengzfaenj diemz- soebsoeb, seizhah hix mbouj roxnyinh ndat lo, bae gwnz bya mbaet daeuj aen makcengz heu ndeu, lienz naeng haeb roengzbae, soemj haeuj ndawsim bae, bae mbaet geij aen maenj haemz, coq haeuj ndaw bak bae, haemzsaep haemzsaep.

Giz yaek daengz dingj ndoi, miz aen gemh ndeu heuhguh Gemhgobug, hoeng daj gou geiq saeh hwnj, couh mbouj raen Gemhgobug miz gobug gvaq, hix mbouj rox mbanjranz vih gijmaz heuh de guh Gemhgobug. Gyang gemh miz mbaek reih nywj ndeu, dou ciengzseiz naengh youq gwnz nywj yietnaiq. Goengq bya Gemhgobug lienz haenx, cungj dwg ndoeng faexraeu baenz benq baenz benq, seizcou, daengx goengq bya cungj dwg mbaw raeu hoengz, dawz goengq bya mbanjranz nyumx ndaej hoengzdoengdoeng, lumj veh fwjgyaepbya nei. Dangyienz, haenx dwg ndaejgeiq seiz lwgnyez duh gou lo.

Mbouj rox seizlawz, goengq bya mbanjranz, mbouj raen le gij nywj nya caeuq faex cabluenh, daengx goengq bya daengx goengq ndoi cungj ndaem le gofaex ndei gai ngaenz, diegnywj seiz lwgnyez hix mbouj raen lo, faexcoengz ndoindoi byabya riuhaha. Ndaw reih, gaenq mbouj caiq lumj gaxgonq nei ndaem haeuxyangz、gomak caeuq gosangh mwncup- cup, moix ranz moix hoh cungj baenz le ranz dajciengx. Gaxgonq lohnamm ndaw mbanj hix gaenq bienqbaenz le lohsuijniz, ranz vax aen mbanj lajbya hix mbouj raen lo, ranzlaeuz aen dem aen dingjlawh le gyoengqde. Aen ranz vax gaxgonq daxmeh louz roengzdaeuj haenx, daeggo hix loemqlak bae lo, youq dieg gaeuq ranz vax guh aen ranzlaeuz ndeu. Bakdou, fag cae geq haenx soeng ndaej gaenq myaex liux lo, bangxhenz ndwn miz aen vaizdiet moq ndeu. Seizneix mbanjranz gyaundeide ndaej lumj dieg saenzsien youq nei, daxboh、daxmeh lij miz dahcej youq gwnzmbwn, gyoengqde yawj dwk gij bienqvaq mbanjranz ndaw gyoengqbya, itdingh rox riu ok sing daeuj.

(6 sat)